UNIVERSITETET
I OSLO

Fremleggsnotat

Møtedato: 09.12.25
Notatdato: 01.12.25
Saksbehandler: Kristin Fossum Stene, Birgitte Brørs, Jonny Roar Sundnes

Til: Utdanningskomiteen
Fra: Avdelingsdirektør, Avdeling for studieadministrasjon

Etter- og videreutdanning: faglig arbeidsgruppe
Spørsmålet om å utrede UiOs fremtidige profil som etter- og videreutdanningsinstitusjon ble diskutert på seminar om utdanningsporteføljen med universitetsledelsen og fakultetene ledere 11. september 2025. Studieavdelingen la deretter frem forslag til mandat for en faglig arbeidsgruppe på møtet i utdanningskomiteen 14. oktober (sak 5). Her gis en nærmere redegjørelse for saken, med et revidert forslag til mandat for en faglig arbeidsgruppe.

Bakgrunn

Det er et mål i Strategi 2030 at Universitetet i Oslo (UiO) skal tilby forskningsbasert og fleksibel etter- og videreutdanning (EVU). En utdanning fra UiO legger grunnlag for læring hele livet, og studenter skal kunne vende tilbake til oss for faglig oppdatering. UiO skal også svare på samfunnets kompetansebehov for etter- og videreutdanning innen fagområder hvor vi har særskilte fortrinn, jf. UiOs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet 2023-26.

En ny utviklingsavtale er under utforming, og det er enighet om at EVU bør være ett av fire delmål på utdanningsområdet. I den forbindelse må det fastsettes hvilke konkrete og målbare resultater UiO ønsker å oppnå på EVU-feltet. Sentrale spørsmål som må besvares er hvordan vi ønsker å ivareta samfunnsansvaret for livslang læring, og hvordan vi skal utvikle tilbudet de neste fire årene.

Fakultetene har det faglige og administrative ansvaret for EVU på sine fagområder, på samme måte som for det øvrige utdanningstilbudet. Begrunnelsen for dette er at fakultetene kjenner behovene i «sin» del av samfunns- og arbeidslivet best. Fakultetene kan selv etablere studietilbud med et omfang på mindre enn 60 studiepoeng. For EVU-tilbud kan fakultetet også vedta egenbetaling. Fellesadministrasjonens støtte til EVU inngår i dag i det løpende arbeidet, for Studieavdelingens del innebærer dette for eksempel regelverksstøtte, FS-hjelp og lokalopptak.

UiO har over tid hatt et spredt utvalg av etter- og videreutdanningstilbud ved de fleste fakulteter. Egenbetalingsregelverket åpner for tre måter å finansiere EVU på: intern finansiering, ekstern finansiering eller blandet finansiering. UiO har i dag tilbud i alle disse kategoriene, men antallet tilbud varierer mellom fakultetene.

Oppsummert er den klart største andelen tilbud studiepoenggivende videreutdanning, primært enkeltstående eller tematisk grupperte emner. Emnetilbudet omfatter også mikroemner og nettbaserte moduler.

I tilbudet inngår noen større studieenheter: UiO tilbyr totalt åtte erfaringsbaserte masterprogram: North Sea Energy Law ved JUS, Digitalisering og ledelse og Klinisk farmasi ved MN, Helseadministrasjon ved MED, Lederskap, etikk og samtalepraksis, Praktisk teologi og Teologi og pastoral praksis ved TF samt

Utdanningsledelse ved UV. MN tilbyr i tillegg et årsstudium i IT-arkitektur, og OD tilbyr tre- og femårig spesialistutdanning i odontologi. SV har nylig startet opp et EVU-program i barnefaglig sakkyndighet.

De fleste fakultetene fronter også enkeltemneordningen og årsstudier som mulige etter- og videreutdanningsmuligheter. JUS løfter fram sin ordning med juridiske valgemner som et mulig EVU-tilbud. OD lenker også til profesjonsforeningenes kurs- og videreutdanningstilbud på sine nettsider.

Fakultetenes EVU-tilbud blir per 27. november 2025 presentert som følger (skjermdump fra Etter- og videreutdanning - Universitetet i Oslo):

Administrasjon av etter- og videreutdanning

Diskusjonen om EVU ved UiO har de siste årene i stor grad handlet om ulike administrative utfordringer, særlig knyttet til håndtering av eksternfinansiert og blandingsfinansiert EVU. Studieavdelingen har vært i dialog med ulike enheter ved UiO, og har samlet innsikt i ulike utfordringer saksbehandlere og ledere støter på i arbeidet.

Fakultetene møter andre problemstillinger ved EVU enn ved det øvrige utdanningstilbudet. Det siste året har Studieavdelingen i samarbeid med Avdeling for økonomi og virksomhetsstyring (ØVA) derfor utarbeidet oppdaterte A-Å-veiledninger for å tilby etter- og videreutdanning. Veiledningene inkluderer rutinebeskrivelser og budsjetteringsmal, basert på TDI-modellen for utdanning.

Studieavdelingen og ØVA har gjennomført opplæring i bruk av budsjettmalen. Avdeling for organisasjon og personal (OPA) utarbeider nå en veiledning for hvordan enhetene kan avlønne ansatte som underviser på EVU-tilbud, men som allerede har oppfylt sitt timeregnskap og derfor ikke kan frikjøpes fra undervisning.

Noen problemstillinger gjenstår å utrede:

- Noen enheter etterlyser en gjennomgang av opptaksregelverket for videreutdanning. Studieavdelingen vil følge opp dette.
- Flere enheter etterlyser bedre systemstøtte for håndtering av EVU-tilbud, inkludert fakturering. Studieavdelingen må vurdere dette i samarbeid med ØVA.
- Flere enheter etterlyser bistand til kommunikasjon og markedsføring av EVU-tilbudet. Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt (AKS) har ansvar for markedsføring av grunnutdanningene, mens fakultetene har ansvar for master og etter- og videreutdanning. AKS gir noen råd, men har per i dag ikke ressurser til å gi bistand.
- Dagens nettsider for EVU-tilbud plassert hos enheten som administrerer EVU-tilbudene, og mange har ønsket en mer samlet oversikt over UiOs tilbud innen etter- og videreutdanning. Det er manuelt satt opp en samleside basert på enhetenes tilbud.

Fellesadministrasjonen har altså god oversikt over de eksisterende administrative utfordringene knyttet til å tilby EVU.

UiO har hatt ulike løsninger for støtte til fakultetenes EVU-virksomhet de siste 20 årene, både sentrale og desentrale løsninger. Dagens desentraliserte modell har eksistert siden 2014. Dersom den administrative modellen ved UiO skal endres, må behovene utredes nærmere. En økt støtte til EVU-virksomheten i Fellesadministrasjonen vil kreve at UiO setter av administrative ressurser til dette. Dette bør igjen forutsette en tverrfakultær ambisjon om å øke inntektene på EVU-området. Før vi konkretiserer hvilken administrativ støtte som trengs på EVU-området vil det derfor være avgjørende å avklare hvilke ambisjoner og planer fakultetene har, og hvordan UiO som institusjon ønsker å posisjonere seg innenfor etter- og videreutdanning.

Faglig arbeidsgruppe: anbefaling om fremtidig profil for UiO som EVU-institusjon

Studieavdelingen foreslår at det nedsettes en faglig arbeidsgruppe som utarbeider en anbefaling til universitetsledelsen om hvordan UiO best ivaretar sitt samfunnsansvar for livslang læring. Arbeidet legges fram for Utdanningskomiteen underveis, for diskusjon og innspill.

Deltakere

Arbeidsgruppen settes sammen av fagpersoner fra ulike fakulteter, med utdanningsledererfaring og kompetanse på etter- og videreutdanning. Fakultetene foreslår deltakere og viserektor for utdanning oppnevner gruppen. Studieavdelingen er sekretariat for gruppen.

Tidsplan

Arbeidsgruppen leverer sitt arbeid i mai 2026, med et foreløpig diskusjonsgrunnlag til utdanningskomiteens seminar i mars.

Forslag til mandat:

UiO har strategiske ambisjoner om å øke etter- og videreutdanningstilbudet, og møter forventninger fra myndigheter, arbeids- og næringsliv om å bidra til å dekke kompetansebehovene for omstilling og kunnskapsutvikling. Det er et mål i Strategi 2030 at Universitetet i Oslo (UiO) skal tilby forskningsbasert og fleksibel etter- og videreutdanning (EVU). En utdanning fra UiO legger grunnlag for læring hele livet, og studenter skal kunne vende tilbake for faglig oppdatering. UiO skal svare på samfunnets kompetansebehov for etter- og videreutdanning innen fagområder hvor vi har særskilte fortrinn.

UiO har en mangfoldig EVU-portefølje i dag, men den kan framstå fragmentert. Porteføljen inkluderer både etterutdanningstilbud uten studiepoeng, videreutdanningsemner og erfaringsbaserte masterprogrammer. Enkeltemneordningen er et viktig bidrag til videreutdanningstilbudet, men har ingen tydelig EVU-profil. Noen av UiOs EVU-tilbud er bevilgningsfinansiert, andre er helt eller delvis eksternfinansiert eller finansiert av egenbetaling.

Det er stor variasjon mellom fakulteter og fagmiljøer både med tanke på målgrupper for EVU-tilbudet, og konkurransesituasjonen de ulike fagene møter i «sitt» marked. Det er trolig ulikt potensiale for økning av EVU-tilbudet innen UiOs ulike fagområder, særlig mot betaling.

Oppdrag

Arbeidsgruppen skal gi en anbefaling om hvordan UiO best ivaretar sitt samfunnsansvar for livslang læring.

Arbeidsgruppen skal fremskaffe et relevant kunnskapsgrunnlag og ta hensyn til følgende spørsmål i sin anbefaling:

a. Hva karakteriserer dagens EVU-tilbud ved de enkelte fakultetene, og hva er fakultetenes planer og ambisjoner for videre satsing?
b. Bør UiO posisjonere seg tydelig på visse typer av etter- og/eller videreutdanninger som gis særskilt prioritet på tvers av fakultetene? Eksempler er erfaringsbaserte masterprogrammer, enkeltstående eller tematisk grupperte videreutdanningsemner eller etterutdanningstilbud?
c. Bør UiO ha en policy for digitale versus campusbaserte EVU-tilbud?
d. Bør UiO ha en policy for EVU-tilbudet, som gir en ramme for hvilket tilbud vi skal ha, og hvem målgruppen skal være? Eksempel: MNs lokale policy om å tilby videreutdanning til personer med høyere utdanning fra før.
e. Bør UiO ha en tydelig profil for finansiering av EVU-tilbudet? Eksempelvis å utnytte ledig kapasitet innenfor bevilgningsfinansiert utdanning, ved hel eller delvis egenbetaling, eller oppdragsfinansiering.
f. UiO har potensial for styrket samarbeid og interaksjon med eksterne partnere på EVU-området i næringsliv og offentlig sektor. Bør UiO iverksette felles initiativer for å videreutvikle kontakten med arbeidslivet om EVU-tilbud?